UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Candela Evangelica

Landsberg, Johannes Justus

[Köln], 1526

VD16 J 1187

Illustratum 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34415

Visual Library

I. Cor. xi. oportet ⁊ hereſes eſſe, vt ⁊ qui ꝓbati ſunt,
manifeſti fiant in vobis. Sicut antiquitꝰ, ita ⁊ nunc
apparet qui ſint vere Chriani. Quanti putabātur
Chriani, qui nunc ſui erroris occaſione accepta, ꝓ-
diderunt ſe fuiſſe hereticos, tam in ꝑncipibus ꝙ̄ in
nobilibus, tam in religioſis ꝙ̄ in cleris, tam in curia
libꝰ ꝙ̄ in plebeis. Nunc manifeſte videt̄ in fluctibꝰ
huius mortalitatꝫ, tanto tp̄e ſagena ſancte eccle ꝗd
trahebat. Heretici ḡ ꝑmittūtur creſcere, et oportet
eos eſſe et eoꝝ ſcādala, vt fideles exerceant̄ in fide,
et intellectū ſcripturaꝝ diligēti indagine requirant.
Per ſtudiū lectionis, ⁊ feruorē deuote orōnis ⁊ ſal-
uandi eligant̄, erudiant̄, ꝓbent̄, ⁊ dealbent̄ ⁊ ꝑficiā
tur: heretici vero vt a Chro et eccl'ia deuincant̄, con
fundantur, ⁊ pereant. Illuſtratum .9.
¶ Ut aūt heretica prauitas euitet̄, ⁊ vt idipm̄. i. ſan
ctum ⁊ veꝝ apl'oꝝ ac doctoꝝ noue legis dogma di-
camus oēs, ⁊ nō ſint in nobis fidelibus ſchiſmata
ſicut hortat̄ Apl's. I. Cor. I. debemus doctrinas no
ſtras humilit̄ ſubmittere examini illoꝝ qui p̄ſunt ec
cleſie dei, vt ex vno ore p̄dicatores dei loq̄nt̄, ⁊ non
ſcandalizent auditores ꝓpter diſſonantiam doctri-
naꝝ. Hoc heretici nunꝙ̄ facere voluerunt, ſed tumi
di ⁊ elati, ſemꝑ ſe ſupra verticē extulerunt, ꝯtemnē
tes vicariū Chri, ⁊ ecclaꝝ dei rectores, cum tn̄ apl'i
hanc humilitatꝫ ⁊ ꝯcordie atꝙ̄ ſubmiſſionis formā
tradiderunt, vt habet̄ Act. I5. vbi dr̄ ꝙ quidā deſcē
dentes de Judea docebāt fr̄es ⁊c. hi ſicut oportet
nō erāt miſſi, nec doctrina eoꝝ ꝯformis erat doctrīe
apl'oꝝ, put patet ex his q̄ ibidē ſequunt̄. Dr̄ eñ int̄
cetera: Cōueneruntꝙ̄ apl'i ⁊ ſeniores Judee ⁊c. Ec
ce doctrina examinā da ad locū vbi erat ꝑmatus ec
cleſie ꝑlata eſt, ⁊ ad vicariū Chri. Uñ ipſe ſingula-
riter exꝑmit̄ cum dr̄ ibidem: Cum aūt magna ꝯqui-
ſitio fieret, ſurgens Petrus dixit ⁊c. Poſt eius ſen-
tentiā ꝑlatus loci Jacobus rn̄dit, dicēs ⁊c. Tādem
in vnā ⁊ eandē ſn̄iam oēs ꝯſenſerunt, verā doctri-
nam a falſa diſcernentes. Uñ ſequitur: Apl'i ⁊ ſenio-

res frēs his q̄ ſunt Antiochie ⁊ Syrie ⁊ Cilicie fra-
tribus ex gentibus ſalutē: Qm̄ audiuimus q: quidā
ex nobis (q̄ erant fideles q̄ꝝ doctrina reprobat) exe
untes turbauerunt vos verbis, euertentes aīas ve-
ſtras, quibus non mandauimus. (q̄ non erant miſſi
ab eccl̄a ſicut debet fieri, nec a ſpū ſancto, q: doctri
na eoꝝ ipe ſpūs ſanctus rephendit) Un̄ poſt ſequit:
Uiſum eſt ſpūi ſctō ⁊ nobis ⁊c. Ubi tulerunt apl̄i ſpi
ritu ſctō dictante ſniam ꝯ falſam doctrinā illoꝝ q̄ ſe-
ipſos miſerāt, ⁊ cum apl̄is nō ꝯcordauerant, nec eo
rum examini ſe ſubmiſerant, ⁊ alios fideles turbaue-
rant. Iſtud ꝯcordat cū ꝓpheta Iſa. cap. 29. Paulo
apl̄o atteſtante. I. Cor. I. Perdā ſapientiā ſapieñ. ⁊
prudētiā prudētiū reprobabo. ſ. falſam. Neceſſariū
eſt q̄ vt oīs doctrina referat ad vicarium Chr̄i, ⁊ re-
ctorem loci ⁊ eccleſiam, vt examinet ſi ꝯcordiam ha
beat cum doctrina ſpūs ſancti, qui ſolus docet eccle
ſiam, qui nō eſt diſſenſiōis deus, ſed pac;. I. Corint.
.14. Sic fecit apl̄s Paulus, vt teſtat ad Gal. 2. di-
cens: Aſcendi autē ſcd̄m reuelationē (vbi manifeſte
innuit, q̄ deus vult fieri hanc doctrinaꝝ collationē
⁊ vnitatē) ⁊ cōtuli cum illis euāgeliū qd̄ p̄dico in gē
tibus, ſeorſum autē his qui videbant eſſe aliquid, ne
forte in vacnū currerē aut cucurriſſem ⁊c. Notat ve
ro in ſeq̄ntibus qd̄ erant illi cū quibus ſeorſum ꝯtu-
lerat. ſ. Petrū, Iacobum, ⁊ Iohānem, qui videban
tur (inquit) columne eſſe. ſ. eccl̄e ex diuina illuſtrati-
one. Ad idē intelligēdum putat ſanctus Aug. quod
miſſus fuit Paulꝰ ad Ananiā, vel Ananias ad Pau
lum, tunc Saulum Act. 9. vt p̄usq̄ doceret (licet tā
eſſet a deo doctus) ꝯferrent int̄ ſe de euangelio p̄di-
cando. Itē q̄ Cornelius miſſus fuit ad Petrū. Act.
.10. Nunc vero docent quidā ſemetipſos ⁊ ceteros,
qui paꝝ legerūt in ſcriptur;, ſed ſolū naturali pollēt
memoria et ingenio, nōnulli v̄o oīno ſunt idiote, ſo-
la loq̄citate muniti. Quidam vero (⁊ hi maxime no
cent) vtunt venuſtate ſermonis, q̄ trahit mollit audi
torem nō aduertentē venenum ꝑfidie. Cōtra hos ⁊

quoſcu̅q̶ ſane doctrine aduerſarios, audiam⁹ ſnīam ſaluatoꝛꝫ ⁊ doctoꝝ nr̄i ⁊ iudicꝫ oīm. ait em̄ Mat. 7.

Illuſtratum Decimum.

¶ Attendite a falſis ꝓphetis .i. pꝛolocutoꝛib⁹, qui veniunt ad vos in veſtimentꝫ ouiu̅. .i. in dulcibus ꝑſuaſibilibus ꝟbis, cu̅ honeſto virtutu̅ moꝛalium apparatu, que cu̅ pie ⁊ religioſe ⁊ cum veritate fiunt, ſunt ꝓpꝛie ouiu̅. i. innocentiu̅ fideliu̅ veſtes, quanq̶ vt decipia̅t, no̅nunq̶ talibus ſimulate ſe ꝯtegunt lupi. Sed quo̅ poſſunt agnoſci? Sequitur, Ex fructibus eoꝝ cognoſcetꝫ eos. Iſti fructus non ſunt opa virtutum moꝛaliu̅, qꝛ talia cum electis etia̅ repꝛobi foꝛis oſ̄dunt, nec dixit dn̄s, ex fructibus electos vl̄ bonos cognoſcetꝫ (quales ꝟtutes theologice ⁊ moꝛales, gr̄a ⁊ charitate foꝛmate efficiu̅t) q̶uis certitudo de his minie habeat ad cognoſce̅du̅ q̄lis vnuſq̄ſq̶ ſit, ſed falſos ꝓphetas. i. ꝓlocutoꝛes. Sunt ꝗ alij fruct⁹, ex q̇bus certiſſime falſi pꝛophete cognoſcu̅tur, vicꝫ verboꝝ ipſoꝝ ſententie, que vel ꝑceptꝫ vel ꝯſiliis dn̄icꝫ, vel ſancte matrꝫ eccl̄e, doctoꝝq̶ eius determinationibus, vel bonis moꝛibus aduerſant.

exempla falsorum prophetarum

Exempli cā: Qui docet foꝛnicatione̅ eſſe licita̅, falſus ꝓpheta eſt. Qui docet ſuperioꝛibus non ee̅ obediendu̅, falſus ꝓpheta eſt. Qui docet vota deo, vel ſanctꝫ eius facta, no̅ debe̅ ſeruari, ſed licite infringi poſſe, falſus ꝓpheta eſt. Qui docet ſanctos dei no̅ debere venerari aut inuocari, nec eoꝝ ſuffragia nos poſſe iuuare, aut imagines eoꝝ debe̅ deleri ⁊c. falſ⁹ pꝛopheta eſt. Qui aliter docet q̶ vniuerſalis eccl̄ia, falſus ꝓpheta eſt. Examiatio aūt doctrinaꝝ ꝑtinet ad apl̄os ⁊ doctoꝛes, q̊s poſuit deus in eccl̄ia. 1. Coꝛinth. 12. vt ſupꝛa allegatu̅ eſt, ⁊ ad ſucceſſoꝛes eoꝝ. Hoc ex Deut. cap. 17. clare habet, vbi dꝛ: Si difficile ⁊ ambiguu̅ ap̄d te iudicium eſſe ꝑſpexeris ⁊c. ſurge ⁊ aſcende ad locum quem elegerit dn̄s de⁹ tuus, venieſq̶ ad ſacerdote̅, ⁊ ad iudicem, quereſq̶ ab eis, q̇ indicabu̅t tibi iudicij veritate̅, ⁊ facies q̇dcu̅q̶ dixerint, ſeq̄riſq̶ ſententia̅ eoꝝ ⁊c. De h̄ requiro